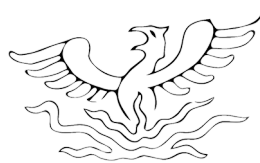

TIDSSKRIFTET FØNIX

Markus-løven kløjes i sit brøl

MOGENS MÜLLER
Professor emer., dr.theol.

FØNIX ÅRG. 2026, s. 40–49

Dette værk er licenseret under en Creative Commons-licens
CC BY-NC-ND 2.5 DK

www.foenix1976.dk

ISSN 2446-175X

Markus-løven kløjes i sit brøl

En ny bibeloversættelse er bebudet i 2036. Her bringer Fønix Mogens Müllers høringssvar til første bind af prøveoversættelsen, som omfatter Markus-evangeliet og Filipperbrevet.

Ved en oversættelse af tekster fra antikken, hvor vi hverken kender forfatteren eller det nøjagtige tidspunkt for tilblivelsen, bliver det alligevel afgørende for resultatet, hvad oversætteren/oversætterne forestiller sig. I den forbindelse er al relevant viden betydningsfuld. Der er ganske vist tale om en viden, der er til stadig forhandling, da den ofte ikke er eller kan blive absolut, dvs. uimodsigelig.

Et overordnet spørgsmål er desuden, i hvilket omfang teksten skal respekteres som en tekst fra oldtiden med dens i forhold til vores tilværelse ofte fremmede kultur, verdens- og menneskesyn, altså om afsenderaspektet skal dominere, eller om teksten skal gengives i overensstemmelse med modtagergruppens formodede forståelsesforudsætninger. Med andre ord: Hvor skal balancepunktet her ligge? Hvordan skal vi her udtrykke vores respekt for den skriftsamling, som Kristian Leth med rette kalder verdens vigtigste bog?

Frugterne af den litterære vending

Mit personlige udgangspunkt er, at de forskellige skrifter i Det Nye Testamente hver især henvender sig til voksne Kristus-troende. Og voksne mennesker fortjener at blive tiltalt i et voksensprog, der gerne må kræve et vist arbejde for at blive forstået. Og da Kristus-troen er et personligt forhold, gælder henvendelsen det enkelte menneske, selv om den retter sig til en menighed. For menigheden er en forsamling af enkeltmennesker med hver deres trosrelation. Paulus og de øvrige forfattere til skrifterne i Det Nye Testamente skriver her hver især for at fastholde, udbygge og styrke det indre menneske i den enkelte Kristus-troende, dvs. Kristus-bevidstheden.

Når vi står over for at skulle have en ny bibeloversættelse, er det efter min opfattelse en reduktion af opgaven fortrinsvis at lade arbejdet bestå i en revision af sproget i de forskellige skrifter. Det vil således, som jeg ser

det, være oplagt også at inddrage de nye indsigter i tilblivelsen af de forskellige skrifter, som er kommet til i tiden siden 1992-oversættelsen. For her stod man endnu i et vadested, hvor de historiske spørgsmål blev styrende. Således høstede man ikke frugterne af den litterære vending, der også kun lige var kommet i gang, og kom derfor til at befinde sig på bagsiden af den nye frontstilling, hvor opmærksomheden flyttede sig fra den mulige historiske baggrund for den fortalte historie til dem, der fortalte denne historie: Hvilke teologiske og ideologiske interesser drev disse for de flestes vedkommende anonyme forfattere? Og hvilken teologisk tankeproces er det, vi i dag kan afdække i tilblivelsesprocessen af de enkelte skrifter?

På det bibelvidenskabelige plan blev det gamle standpunkt her repræsenteret af *Gads Danske Bibelleksikon* fra 1965-66, hvis hovedkræfter også stod bag 1992-oversættelsen, mens det nye og snart fremherskende syn kun tredive år efter nødvendiggjorde det væsentligt nyskrevne *Gads Bibel Leksikon* fra 1998. For hovedvægten havde altså i mellemtiden forskubbet sig fra det historiske til det teologiske, hvad der selvfølgelig ikke betød, at det teologiske ikke blev forstået i en historisk ramme.

Teologien i forgrunden

To fokuspunkter trådte for Det Nye Testaments vedkommende her i forgrunden, nemlig at gøre alvor af kronologien bag tilblivelsen af skrifterne og at forstå evangelierne som en proces, hvor Markusevangeliet blev udgangspunktet for de senere evangeliesskrifter betragtet som teologisk betingede genskrivninger. De fire evangelier er med andre ord ikke selvstændige i forhold til hinanden, men stationer i en proces betinget af forskellige forsøg på at skrive betydningen af Jesus ud i skikkelse af en fortælling. Men at der således blev sat fokus på kronologien, tydeliggjorde samtidig betydningen af, at de ubetinget tidligste skriftlige vidnesbyrd, vi har om Kristus-troen, er de breve, som kan tilskrives Paulus. Med andre ord: Det blev nu oplagt at se denne apostels teologiske tænkning som selve udgangspunktet for den videretænkning, vi finder i de øvrige skrifter i Det Nye Testamente.

Derfor er det også en rigtig beslutning i prøveoversættelsen at lægge ud med et Paulus-brev. Ifølge denne apostel er Jesus Kristus ene og alene den opstandne Herre, og hans opstandelse er ikke i første række en fortidig begivenhed, som den i evangelierne truer med at blive det med talen om den tomme grav. I stedet taler Paulus om opstandelsens kraft som noget,

der udfolder sig i hans eget og alle Kristus-troendes liv (Fil 3,10). Denne kraft forårsager opbygningen af det indre menneske, der er bærer af sjælen, der har til huse i det ydre menneskes legeme. Det er dette indre menneske, der modtager frelsen og har evigt liv i sig.

Denne skelnen mellem det ydre og det indre menneske kommer tidligere i samme kapitel klart til udtryk i Paulus' opregning af henholdsvis de medfødte ydre kendetegn og de tilegnede indre kendetegn (Fil 3,4-6). Denne pointe ville også komme frem, hvis man havde valgt i stedet først at oversætte det tidligste kendte Paulus-brev, Første Thessalonikerbrev. Så havde man med det samme fået det antropologiske klart på plads gennem Paulus' afsluttende ønske for de Kristus-troende i 5,23 om, at Gud helt og holdent vil hellige dem og fuldt ud bevare deres "ånd og sjæl og legeme". Dermed havde man nemlig forberedt (genindførelsen af) den sondring mellem "liv" og "sjæl", der allerede fortonede sig yderligere i DO1992 i forhold til DO1948. For den antikke jøde havde ikke bare sit liv, men også en sjæl.¹

Paulus først, evangelierne så

I det hele taget havde det efter min mening været en gevinst at oversætte Paulus' breve i den rækkefølge, hvori de formodes at være skrevet, og hvor Første Thessalonikerbrev altså udmærker ved at være det første. Denne kronologiske pointe kunne med fordel også have været signaleret ved i det foreliggende bind at anbringe Paulus-brevet før Markusevangeliet. Fordi vi i alle skrifter i Det Nye Testamente står over for en receptionsproces, bliver opfattelsen af tilblivelsesrækkefølgen nemlig af væsentlig betydning for forståelsen og dermed oversættelsen. For der sker undervejs i disse breve en udvikling i apostlens tænkning. Den hidtidige opstilling af Paulus' breve hovedsagelig efter deres længde er for en nutidig betragtning både indholdsmæssigt misvisende og underligt tilfældig.

Efter min opfattelse skal et nyt, tidssvarende Ny Testamente altså begynde med de syv ikke-pseudonyme Paulus-breve. Disse breve går nemlig ikke alene kronologisk forud for tilblivelsen af de fire evangelier. De må i dag desuden hver især ses som forsøg på at udrede og fastholde den teologiske betydning af Jesu liv og skæbne, som Paulus som den tidligste kendte udlægger af Kristus-troen har lagt grunden til. Således læser jeg

---

¹ Jeg vil i denne forbindelse henvise til Lisbet K. Müller, "Paulus og kærlighedshjernen", *Kritisk Forum for Praktisk Teologi* 2024, nr. 172: <https://www.kfpt.dk/pub/q48figno/release/1>.

ikke alene disse fire evangelier som forskellige narrative udfoldelser af Paulus' teologiske tolkning af Jesu betydning for menneskers frelse. De er ifølge min opfattelse desuden for de tre senere evangeliets vedkommende udtryk for en fortsat og skabende reception, som det indirekte fremgår af prologen til Lukasevangeliet (Luk 1,1).

Ved den hidtidige placering af de fire evangelier først i Det Nye Testamente indbydes en nutidig bibelbruger uvilkaarligt til en fejllæsning af disse skrifter, som skulle de grundlæggende være kilder til den såkaldte historiske Jesus. Dog peger allerede deres indbyrdes forskellighed på, at vi står over for teologiske udlægninger, der netop ikke blot vil være kilder til et stykke fortid, men til de skildrede begivenheders historiske betydning, sådan som den enkelte evangelieforfatter forstår den.

I dette vigtige, ja helt afgørende spørgsmål om rækkefølgen holder udgiverne desværre kortene helt ind til kroppen, hvorfor læseren holdes orienteringsløs. Men måske ligger der i valget først at oversætte netop Markusevangeliet et fingerpeg i retning af, at det skal stå foran de tre andre? Det er et spørgsmål, om den traditionelle rækkefølge, som i mellemtiden har mistet sin begrundelse, skal overleve, eller om vil man respektere, at vi ikke længere kan leve med at handle mod bedre vidende?

Ved at anbringe Filipperbrevet før Markusevangeliet – og siden, i det samlede Nye Testamente, de syv ikke-pseudonyme Paulus-breve i kronologisk rækkefølge forrest – bliver Paulus' teologi og antropologi også den naturlige forudsætning for at forstå teologien og antropologien i Markusevangeliet.

Evangeliernes forskellighed skal betones

At forsøget i Markusevangeliet, som almindeligvis dateres til kort efter år 70 og dermed årtier efter Paulus, på en narrativ ikklædning af evangelieforkyndelsen ligefrem dannede skole, bliver de andre tre evangeliesskrifter i givet fald et klart udtryk for. For over for den tendens til harmoniserende gengivelse, der hidtil har været dominerende i oversættelsesarbejdet, åbner den mulighed sig altså, at de tre senere forfattere, hver på deres meget forskellige måde, teologisk såvel som sprogligt har villet forbedre det eller de foreliggende evangeliesskrift(er).

Denne forhåndsforståelse lægger på sin side så op til at oversætte hvert enkelt evangeliesskrift så tekstnært som muligt, dvs. under bibeholdelse af de forskellige forfatteres sproglige ejendommeligheder. I Markusevangeliets tilfælde gælder det således en omfattende brug af historisk præsens

som et led i at levendegøre fortællingen, som oprindeligt er skabt med henblik på oplæsning. Et andet sprogligt særtræk er denne forfatters udstrakte brug (46 gange) af adverbiet ”straks” (*euthýs*), hvad der sløres i oversættelsen ved forskellige gengivelser (her har forfatteren til Matthæusevangeliet tilsvarende sit ”da” (*tóte*) hele 90 steder). Hvorfor udviske sådanne sproglige særpræg?

Hvad med sjælen?

Og for at vende tilbage til spørgsmålet om det berettigede i at bibeholde ordet ”sjæl”, hvis man vil undgå at udhule bibelteksten. I prøveoversættelsen bevares glosen ”sjæl” af de i alt mulige ni steder kun i 12,30 og 14,34. Markusevangeliet 8,36-37 byder i øvrigt på et oplagt eksempel på udviklingen. I DO1948 hed det: ”Thi hvad gavner det et menneske at vinde den hele verden og at bøde med sin sjæl? Thi hvad kan et menneske give til vederlag for sin sjæl?” Ganske vist hedder det i en note, at det også kan oversættes med ”sit liv”, og dette blev da den foretrukne gengivelse i DO1992.

Men at sjæl og liv ikke med nødvendighed betyder det samme, fremgår i hvert fald af Matthæusevangeliet 10,28: ”Og frygt ikke for dem, som dræber legemet, men ikke kan dræbe sjælen; frygt snarere for ham, som kan ødelægge både sjæl og legeme i Helvede.” Oversættelsen i DO1992 afspejler i Markus-eksemplet således den reservation over for brugen af ordet ”sjæl”, som måske er betinget af den psykologiske videnskab, og gengiver fortrinsvis med ”liv”, men DO1992 fastholder dog i Matthæus-eksemplet ”sjæl” for ikke at gøre oversættelsen forvrøvlet.

Her synes jeg, at det kun går yderligere ned ad bakke i prøveoversættelsen, hvor jeg ganske vist endnu ikke har set en gengivelse af Matthæusudsagnet, men hvor Markusevangeliet 8,36-37 lyder: ”For hvad hjælper det et menneske at vinde hele verden, men spilde sit liv? Eller hvad kan et menneske give som betaling for sit liv.” Vinder man den hele verden, har man vel ikke forspildt sit liv, men nok sin sjæl, sit indre menneske, det som frelsen skulle have manifesteret sig i. Den foreslåede gengivelse forfladiger og udvendiggør på dette sted Markusevangeliet, og det er ikke et enkeltstående tilfælde, men en tendens, fordi oversætterne tænker i mennesker uden sjæl, dvs. ikke skelner mellem det ydre og det indre menneske.

Jeg vil i forbindelse med Markusevangeliet indledningsvis nævne et par valg, som jeg finder værd at overveje. At tale om ”landsdelen Judæa” foregriber således en løsning på det problem i Lukasskrifterne, at Judæa dér

anvendes både om det område, jøderne bebor (siden: Palæstina), og landsdelen eller landskabet rundt om Jerusalem. At gengive med ledende præster i stedet for den misforståelige flertalsform ypperstepræster, når der nu kun var én ad gangen, kunne også være en god løsning. Det lover desuden godt, at Judas ikke forråder, men udleverer Jesus (3,19 med flere steder), da det lægger op til en gengivelse af 1 Kor 11,24 med et: ”I den nat da han blev overgivet/udleveret”.

Overfladiske revisioner

Ellers er jeg i de fleste tilfælde kritisk dér, hvor oversætterne har forsøgt sig med at ”revidere” teksten ved at udskifte en række ord. Af enkeltspørgsmål med større rækkevidde vil jeg nævne problematikken omkring betegnelsen ”Kristus”, der både kan stå som et egennavn (Jesus Kristus) og som en betegnelse for den forventede, men endnu navnløse forløser. Dette sidste tilkendes i den græske tekststudgave ved at skrive *khristos* med lille græsk χ .

I DO1992 har man dog i lighed med tidligere oversættelser fravalgt at tage hensyn til denne forskel, hvad der flere steder gør teksten jævnt ubegribelig. Og her hugger prøveoversættelsen efter min opfattelse ikke den gordiske knude over gennem sit valg af transskriptionen af det hebraiske med Messias (Mark 12,35). Denne transskription forekommer i øvrigt i det græske Nye Testamente kun to steder i Johannesevangeliet (Joh 1,41 og 4,25), begge steder med en forklaring. Løsningen er efter min opfattelse at oversætte med ”den Salvede” dér, hvor der ikke er tale om et egennavn. Også fordi det simpelt hen bidrager til en mere korrekt forståelse.

Anglicismer og andet sprogligt forfald

Direkte uheldig er gengivelsen ”en brølende stemme i ørkenen” (Mark 1,3). Brøl er som regel uarticulerede og uegnet ved citater, og jeg bliver ligefrem taknemmelig, når det samme græske verbum i forbindelse med, at Jesus citerer ordene fra Salme 22,2, blot bliver til ”råbte ... af sine lungers fulde kraft”. En nutidig bibeloversættelse, der bliver skabt med henblik på at blive autoriseret, må være på et ordentligt dansk, om ikke i høj stil, så dog heller ikke det modsatte.

Men jeg støder mig i det forelagte på en tendens til en udvendiggørende, definerende sprogbrug, der enkelte steder kunne få en til at tro, at der oversættes fra engelsk – i hvert fald er det et symptom på, at engelsk

er ved at korrumpere et godt dansk sprog. Et slemt eksempel er indførelsen af ”proklamere” i stedet for ”forkynde”. Det betyder ikke helt det samme, og det er et meget dårligt bytte, og helt galt bliver det i Mark 16,20, hvor ”proklamere” står uden genstand.

Erstatningen en række steder af tro med tillid overbeviser mig ikke – tro er mere end tillid. Blasfemi i stedet for gudsbespottelse er et dårligt bytte og vel blot en uheldig konsekvens af, at man på grund af indflydelsen fra engelsk har opgivet ordet ”spotter” til fordel for ”håner” – latterliggør i 15,31 er bestemt heller ikke heldigt. Hvorfor det at søge intenst skulle være bedre end at søge ivrigt (Mark 1,36), står mig ikke klart. At skrive Mose-loven i stedet for loven inddrager et forklarende element og slører, at forfatteren til Markusevangeliet praktisk taget ikke nævner Moseloven. Man kan da bare skrive Loven med stort ”L”. ”Konspirerer” er også et fremmedord i en Bibel (Mark 3,6), at blive målt med er ikke det samme som at blive tilmålt (4,24; det er jo ikke højden, der handler om) og at tale ordet er vel ikke det samme som at udlægge det (Mark 4,33). Én ting er, at folk griner ad Jesus i stedet for at le ad ham, men at pigens forældre bliver ekstatiske! – hvor er stilfornemmelsen? Det gælder også, når ”Sandelig siger jeg jer” afløses af: ”Det er sandt, når jeg siger til jer” (flere steder). At: ”Vær frimodige” bliver til ”Bare rolig” (6,50), at ”kommer ind i et menneske” skal afløses af det kliniske forsøgssprogs ”når det indtages” (7,15), at ”arrogance” skulle være bedre end ”hovmod” (7,22), at ”manglende tro” skulle være bedre end ”vantro” (9,24), og at ”chokeret” er bedre end ”nedslået” (10,22) er igen symptomer på en sproglig udglidning. Når der i 10,32 tales om Jesus’ ”følgere”, må man spørge, om Jesus var på Facebook (hvorfor gengiver man så ikke også den fremmedgørende betegnelse ”discipel” med ”følgere?”), og i 10,42 anvendes som det eneste sted den politisk ukorrekte betegnelse ”hedningerne” i stedet for ”folkeslagene”. At mængden var ”tryllebundet” af Jesus’ undervisning, er selvfølgelig bedre end ”fascineret”, men ikke end ”slået af forundring”. Når der i 11,25 tales om, ”at jeres far i himlene kan tilgive jer de fejltrin, I har gjort”, er det i bedste fald en puds sig (og på dansk lidt misforståelig) oversættelse af det græske *paráptōma*, der måske i denne sammenhæng ligefrem skal oversættes med ”synd”. Hvorfor helt den samme glose i det følgende oversættes først ved ”myndighed”, siden ved ”retten til” (11,28), viser mangel på respekt for forfatteren – og apropos ”respekt” er det også et lidt fremmed ord i gengivelsen af vingårdsejerens overvejelse: ”Min søn vil de have respekt for” (12,6, hvor der i dag står ”undse sig for”; man kunne måske overveje ”holde sig tilbage overfor”). I 12,24 lader prøveoversættelsen Jesus bruge ordet ”demonstrerer” i en tilføjelse, der ikke har grundlag i teksten selv, hvor der blot står:

”er det ikke derfor, I farer vild ved hverken at kende Skrifterne eller Guds kraft?” Jeg bliver i øvrigt helt glad, når betegnelsen ”næste” bibeholdes i 12,31.33. ”Indsamlingskassen” i 12,41.44 – man viger forståeligt nok tilbage for at tale om en ”indsamlingsbøsse” – er en lidt flad gengivelse, ligesom ”stakkels dem” (13,17) og ”stakkels det menneske” (14,21). At Menneskesønnen, der selvfølgelig (!) skrives med stort ”M”, kommer frem ”blandt skyerne” (13,26) er vist en påfaldende, men sprogligt absolut mulig nyskabelse (det er den til gengæld næppe i 14,62, hvor der optræder en anden præposition). Jeg er helt enig med alle dem, der finder det grimt at lade ”krop” afløse ”legeme”, da de to ord har hver deres signalværdi, hvor legemet kan have en sjæl, mens kroppen – sådan som jeg fornemmer det – ikke kan. Olivebjerget hedder på dansk Olivebjerget, og gengivelsen Olivenbjerget (14,26) afspejler igen engelsk. I øvrigt: Mon ypperstepræsten virkelig havde ”slavepiger” (14,66)? Og når befalingsmanden ved korset ved at se Jesus’ død udbryder: ”Det menneske var faktisk Guds søn” (15,39), så passer ”faktisk” ikke ind i stilen, og burde det ikke fremgå, at Guds søn står ubestemt, altså ”en Guds søn”, eller er befalingsmanden blevet kristen!?

Hvad Filipperbrevet angår, vil jeg begrænse mig til at bemærke, at det er vold mod teksten at indføre ”søstre”, når det ikke står der (1,12), og at ord som ”rivalisering” (1,15) og ”egoisme” (1,17) ikke hører hjemme i bibelsproget, hvad der også gælder ”privilegie” (2,7) i en oversættelse af Filipperbrevshymnen, der især i de første to vers dræner den for poesi, uden at indholdet bliver ret meget mere forståeligt af den grund. Man kunne også overveje, om gengivelsen af ”bekendelsen” i 2,11 ikke skulle respektere rækkefølgen af ordene i den græske tekst og lyde: ”Herren, det er Jesus Kristus”, så ”Herren” ikke bliver et prædikat til Jesus Kristus, men at Jesus Kristus kommer til at identificere Herren. Hvad ”den falske omskæring” (3,2) er for noget, ved jeg ikke, og ”affald” er bestemt i den pæne ende af betydningsspektret for det græske *bdelygma* (3,8), og vendingen ”retfærdigheden fra Gud baseret på troen” (3,9) er ikke lykkelig. Når ”bugen” i 3,19 fravælges til fordel for ”maven”, imødekommer det ganske vist tidens kærlighed til mavefornemmelser. Men den græske glose (*koilá*) omfatter også det, der på kroppen befinder sig neden under maven, hvorfor det rigtige ville være at gengive med ”underlivet”.

Formidlingen tager overhånd

Jeg understreger, at dette kun er en symptombestemmelse af sprog-niveauet. Jeg har ikke beskæftiget mig med oversættelsens tit og ofte noget

tilfældige forhold til den græske tekst og dens syntaks. Det samlede indtryk, som dette bind har gjort på mig, er, at man er gået videre ud ad den vej, som blev antydnet i 1948 og accelererede i 1992, hvor vægtlægningen på formidlingsaspektet har medført en voksende fortrængning af adskillige af de nuancer og facetter, som en mere ordret oversættelse udmærket kan formidle på dansk. Det gælder ikke mindst, at det bliver mindre og mindre klart, at forfatterne til skrifterne i Det Nye Testamente taler til det indre menneske og sigter på at styrke den enkeltes Kristus-bevidsthed, noget der som sagt kan tydeliggøres ved at anbringe Paulus' breve forrest i samlingen. Samtidig noterer jeg mig en sproglig forarmelse, der reducerer det danske sprogs nuancerigdom og udtryksmuligheder og en tilbøjelighed til en upersonlig, klinisk og udvendiggørende sprogbrug.

Bilag: En ny oversættelse af Bibelen som naturlig anledning til at opgive den praksis at have Bibler både med og uden Det Gamle Testaments Apokryfe Bøger.

I en af Kristian Leths "Bibelen Leth fortalt"-udsendelser hørte jeg for nylig den kvindelige programtilrettelægger sige, at det til den følgende udsendelse ville være nyttigt at læse Tobits Bog. Denne bog optrådte imidlertid ikke i Det Gamle Testamente, men var en gammeltestamentlig apokryf. Så ville man læse den, skulle man have fat i en katolsk Bibel. Ja, sådan lød det og sådan er det også i Tyskland: Beder man her i en boghandel om en Bibel, kan man blive mødt med spørgsmålet, om det skal være en evangelisk eller en katolsk Bibel. Men i Danmark er udgaven med apokryfer ikke katolsk, men blot en alternativ bibeludgave for særligt interesserede.

Det var rigtig nok selveste Luther, der i sin Bibel som noget helt nyt i Bibelens historie udskilte de apokryfe bøger (de, der ikke var overleveret på hebraisk og ikke optrådte i jødernes samling af hellige bøger) og anbragte disse ni skrifter og to tilføjelser til bøger i Det Gamle Testamente i en særlig afdeling mellem Det Gamle og Det Nye Testamente, udstyret med et forord om, at de ikke skulle tillægges samme kanoniske status som de øvrige skrifter i Bibelen.

Indtil da havde apokryferne almindeligvis været anbragt rundt omkring i Det Gamle Testamente i overensstemmelse med deres genrer (historiske bøger eller poetiske bøger/visdomsskrifter). Men Lutherbibelen såvel som de bibeloversættelser som fx den danske, der byggede på den, indeholdt alle apokryferne. Det gjaldt senere også Den Resen-Svaningske Bibel.

Indtil 1814. For fra det år kunne Det Danske Bibelselskab få tilskud til bibeltrykning fra det reformert-dominerede British and Foreign Bible Society, men kun hvis de ikke indeholdt apokryferne. Derfor har der siden da hele tiden været to danske bibeludgaver, én med og én uden apokryfer, og denne samling blev da også oversat separat i 1953 og sidst i 1998. Men da tilskud fra The British and Foreign Bible Society for længst er forbi, er begrundelsen for bibeludgaver uden apokryfer dermed faldet bort, hvorfor Bibelselskabet skulle benytte anledningen ved en ny bibeloversættelse til også at genoptage den oprindelige praksis med kun at trykke bibeludgaver med apokryferne.